

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: D. H.,
zastoupen Mgr. Václavem Voříškem, advokátem sídlem 184 00 Praha
8 – Dolní Chabry, Ledčická 649/15

proti
žalovanému: Krajský úřad Moravskoslezského kraje,
sídlím 702 18 Ostrava, 28. října 117,
o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8.2.2018 č. j. MSK 17688/2018, o žádosti o
uznání úkonu podle § 34 odst. 4 správního řádu,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se včas podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno usnesení Magistrátu

města Havířova ze dne 6.11.2017 č. j. MMH/10887/2017-19, jímž nebylo vyhověno žádosti žalobce o uznání úkonu podle § 34 odst. 4 správního řádu, který učinila ve prospěch žalobce Asociace pro poskytování právní ochrany, z. s.

2. Žalobce namítal, že zastoupen paní Š. Š. podal odpor proti příkazu správního orgánu I. stupně ze dne 11.7.2017 č. j. MMH/10887/2017-4. Správní orgán odpor nejprve zrušil a pokračoval v řízení, nicméně následně dospěl k názoru, že k řádnému podání odporu nedošlo a předmětný příkaz nabyt právní moci. O tomto jej správní orgán I. stupně vyrozuměl. Správní orgán odpor považoval nikoliv za odpor podaný paní Š. Š., ale za odpor podaný v té době nevzniklým spolkem Asociace pro poskytování právní ochrany z. s. se sídlem Olomouc, 1. máje 16. Žalobce dále uvedl, že požádal správní orgán I. stupně, aby úkon učiněný paní Š. Š. uznal v souladu s § 34 odst. 4 správního řádu za úkon učiněný zástupcem. Správní orgán tuto žádost usnesením ze dne 6.11.2017 zamítl s odůvodněním, že odpor nebyl podán paní Š. Š., ale Asociací, a protože úkon učinila neexistující právnická osoba, jde o úkon zcela neplatný, který nelze uznat. Proti tomuto usnesení podal odvolání, které žalovaný zamítl napadeným rozhodnutím ze dne 8.2.2018. Žalobce namítal, že správní orgány celou věc nesprávně posoudily, což mělo za následek nezákonné rozhodnutí ve věci. Zdůraznil, že žádal o uznání úkonu učiněného paní Š. Š., správní orgány se však touto žádostí nezabývaly a posuzovaly úkon jako učiněný asociací. Pokud tedy žalovaný považoval odpor za úkon učiněný v té době založenou asociací, k jejímuž vzniku v té době ještě nedošlo, avšak skutečně podán a podepsán existující plně svéprávnou paní Š., měl být úkon posouzen jako úkon učiněný paní Š. v jeho věci.
3. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 23/2017-32, z něhož citoval. Rovněž tak na rozsudek Krajského soudu v Ostravě č. j. 78 A 3/2018-24, který se týkal téže právnické osoby Asociace pro poskytování právní ochrany, z. s., dosud nezapsané do spolkového rejstříku, přičemž citoval stěžejní právní závěry. Žalovaný setrval na správnosti svého závěru, že odpor v dané věci nebyl podán, žádosti o uznání úkonu ve smyslu § 34 odst. 4 správního řádu proto z povahy věci nebylo možno vyhovět.
4. Krajský soud na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů), a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
5. Za souhlasu účastníků řízení soud v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. rozhodl bez nařízení jednání.
6. Ze správních spisů bylo zjištěno, že správní orgán I. stupně Magistrát města Havířova příkazem ze dne 11.7.2017 č. j. MMH/10887/2017-4 uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů. Příkaz byl žalobci doručen 3.8.2017 do vlastních rukou. Dne 11.8.2017 obdržel správní orgán I. stupně e-mail bez elektronického podpisu, potvrzený písemně 14.8.2017. Obsahem podání je odpor proti uvedenému příkazu, v němž je jako subjekt, který podává odpor, označen žalobce, přičemž odpor byl podán paní Š. Š., označenou jako předsedkyně Asociace pro poskytování právní ochrany z. s., se sídlem Olomouc, 1. máje 16, přičemž v podání je současně Asociace

pro poskytování právní ochrany z. s. označena jako zmocněnec žalobce. Obsahem spisu je listina označená jako plná moc s datem 11.8.2017, podle níž žalobce – zmocnitel udělil plnou moc pro předmětné správní řízení Asociaci pro poskytování právní ochrany z. s., se sídlem 1. máje 16, Olomouc. K výzvě správního orgánu I. stupně k doplnění identifikačního čísla zmocněnce, doložení oprávnění paní Š.Š. jednat za Asociaci a doplnění podpisu na plné moci, sdělila paní Š. Š. v podání z 28.8.2017, v němž je označena jako předseda asociace, že subjekt Asociace pro poskytování právní ochrany z. s. nebyl zapsán do veřejného rejstříku, proto nemá přiděleno IČ, čeká na zápis u Krajského soudu v Ostravě a správní orgán má situaci posoudit podle § 127 občanského zákoníku. V podání se sděluje, že za asociaci je oprávněná jednat paní Š. Š. jako předsedkyně spolku. Krajský soud v Ostravě dopisem ze dne 6.9.2017 sdělil správnímu orgánu I. stupně, že spolek Asociace pro poskytování právní ochrany z. s., se sídlem Olomouc, 1. máje 832/16 zatím není zapsán do veřejného rejstříku, neboť nesplnil všechny zákonné požadavky nutné pro zápis do veřejného rejstříku, zejména nedoložil všechny požadované listiny. Usnesením ze dne 9.8.2017 byl návrh na zápis spolku do spolkového rejstříku odmítnut. Proti usnesení podala 1.9.2017 paní Š. Š. odvolání. K odstranění vad odvolání jí byla stanovena lhůta. Po uplynutí lhůty bude věc postoupena Vrchnímu soudu v Olomouci k rozhodnutí o usnesení, kterým byl návrh na zápis spolku odmítnut. Řízení o zápis spolku do spolkového rejstříku tedy není prozatím skončeno, spolek ale zatím nevznikl, neboť nebyl zapsán do veřejného rejstříku. Správní orgán I. stupně poté přípisem z 9.10.2017 vyrozuměl žalobce o tom, že příkaz nabyl právní moci, neboť odpor byl podán neexistujícím subjektem. Žalobce poté podal žádost o uznání úkonu podle § 34 odst. 4 správního řádu, v níž uvedl, že odpor proti příkazu jeho jménem učinila paní Š. Š. jednající za nevzniklý spolek Asociace. Učinila tak na základě plné moci a požádal, aby byl tento úkon, včetně potvrzení podání odporu z 11.8.2017, uznán v jeho prospěch, poznamenal, že paní Šupová je osobou plně svéprávnou, způsobilou zastupovat ho ve správním řízení, pro požaduje, aby jí podaný odpor byl uznán za úkon učiněný jeho osobou.

7. Správní orgán I. stupně usnesením ze dne 6.11.2017 č. j. MMH/10887/2017-19 zamítl žádost žalobce o uznání úkonu v jeho prospěch, a to úkonu spočívajícího v podání odporu proti příkazu o uložení pokuty za přestupek č. j. MMH/10887/2017-4 ze dne 11.7.2017, který v řízení vedeném pod sp. zn. 350/P/10887/2017/SI učinila Asociace pro poskytování právní ochrany z. s. Proti tomuto usnesení podal žalobce odvolání, o němž žalovaný rozhodl žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 8.2.2018 č. j. MSK 17688/2018 tak, že odvolání zamítl a usnesení správního orgánu I. stupně potvrdil. Žalovaný se ztotožnil se závěrem správního orgánu I. stupně, že odpor nepodala fyzická osoba Š. Š., jak dovozuje žalobce, nýbrž právnická osoba Asociace pro poskytování právní ochrany z. s., za kterou paní Š. Š. jednala jako její předsedkyně. Tuto právnickou osobu také žalobce zmocnil, aby ho zastupovala v řízení o přestupku. Paní Š. Š. nebyla zmocněna k zastupování žalobce a také jeho jménem žádné úkony nečinila, činila úkony pouze jménem Asociace. Žalovaný rovněž učinil závěr, že Asociace jako právnická osoba – spolek, však neexistuje, neboť dosud nebyla zapsána do veřejného rejstříku. Neexistující osobě přitom z logiky věci nelze platně udělit plnou moc, neboť zastoupení předpokládá dva subjekty, zastoupeného a zástupce. Jestliže jeden z nich neexistuje, nemůže zastoupení vůbec vzniknout.
8. Krajský soud v první řadě předepisuje, že v rozsudku č. j. 8 As 6/2016-34 Nejvyšší správní soud uvedl, že „pokud správní řád výslovně neupravuje, jaké předpoklady musí

splňovat obecný zmocněnec, je třeba tuto otázku posoudit analogicky podle „nejbližších“ procesních předpisů“. Vzhledem k tomu, že správní řád procesní subjektivitu právnických osob neupravuje, soud analogicky užil procesní předpis správnímu řízení nejblíží, a to zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.). Podle § 33 odst. 2 s.ř.s. způsobilost být účastníkem řízení má ten, kdo má způsobilost mít práva a povinnosti, a správní orgán; jinak i ten, komu ji zákon přiznává. Z plné moci mezi žalobcem a Asociací pro poskytování právní ochrany z. s. bylo zjištěno, že Asociace bylo zmocněna zastupováním ve správním řízení dne 11.8.2017. Z výpisu ze spolkového rejstříku vyplývá, že Asociace vznikla dne 10.3.2018. Podle § 226 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, spolek vzniká dnem zápisu do veřejného rejstříku. Dle § 127 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, za právnickou osobu lze jednat jejím jménem již před jejím vznikem. Kdo takto jedná, je z tohoto jednání oprávněn a zavázán sám; jedná-li více osob, jsou oprávněny a zavázány společně a nerozdílně. Právnická osoba může účinky těchto jednání pro sebe do 3 měsíců od svého vzniku převzít. V takovém případě platí, že je z těchto jednání oprávněna a zavázána od počátku. Převzme-li je, dá dalším zúčastněným najevo, že tak učinila. Uvedené zákonné ustanovení ve shodném znění obsahoval i zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník. Z komentářové literatury plyne, že toto ustanovení občanského zákoníku upravuje tzv. předběžnou právnickou osobu, přičemž kořeny této právní úpravy vycházejí ze směrnice 2009/101/ES, resp. 68/151/EHS. V českém právním řádu byla předchůdcem právní úpravy obsažené v občanském zákoníku právní úprava předběžné společnosti obsažená v § 64 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku. Tato úprava se s účinností od 12.7.2002 shoduje s pojetím předběžné právnické osoby v občanském zákoníku, a proto je možno použít literaturu vztahující se k tomuto ustanovení. Z komentářové literatury k § 64 obchodního zákoníku vyplývá, že jednání mezi založením a vznikem právnické osoby se mohou týkat jakékoli záležitosti, přičemž zákon na rozdíl od dřívější úpravy neomezuje tato jednání jen na jednání, která souvisejí se vznikem společnosti. V úvahu proto přicházejí též úkony, kterými se již připravuje, popř. realizuje zamýšlená podnikatelská činnost budoucí společnosti (viz komentář k obchodnímu zákoníku v systému ASPI). Z citovaného plyne, že právnická osoba, která byla ustanovena, avšak doposud nevznikla, může činit hmotněprávní úkony, z nichž je do doby vzniku právnické osoby oprávněn a zavázán ten, jehož jménem bylo tímto způsobem jednáno. V posuzované věci ovšem nejde o posouzení hmotněprávního úkonu, nýbrž o otázku procesní způsobilosti, tj. způsobilosti samostatně činit v řízení úkony, přičemž soud zastává názor, že procesní způsobilost zmocněnců je nutno posuzovat shodně jako procesní způsobilost účastníků řízení. Pokud jde tedy o procesní způsobilost, pak podle § 33 odst. 2 s.ř.s. platí, že tuto způsobilost má účastník řízení, a tedy i zmocněnec v tom rozsahu, v jakém má způsobilost vlastními úkony nabývat práv a brát na sebe povinnosti. Z ust. § 118 občanského zákoníku, zákona č. 89/2012 Sb., právnická osoba má právní osobnost od svého vzniku do svého zániku. Dle § 126 téhož zákona právnická osoba vzniká dnem zápisu do veřejného rejstříku. Podle § 226 citovaného zákona spolek vzniká dnem zápisu do veřejného rejstříku. Spolek tedy nabývá práva a povinnosti ode dne účinnosti zápisu do veřejného rejstříku, jeho způsobilost k právům a povinnostem splývá se způsobilostí k právním úkonům. Až od svého vzniku tedy má způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu a musí mít proto i procesní způsobilost.

9. Z důvodů výše uvedených soud činí závěr, že správní orgán postupoval správně, pokud na odpor pohlížel jako na podání učiněné neexistujícím subjektem, neboť uvedená Asociace v době, kdy byl tento úkon učiněn, ještě právně neexistovala, spolek vznikl až později dnem zápisu do veřejného rejstříku, tj. dne 10.3.2018. Odpor učiněný neexistujícím zmocněncem nemohl vyvolat žádné právní účinky.
10. Soud nesouhlasí ani s námitkou žalobce, že úkon učiněný asociací měl být posouzen jako úkon učiněný paní Š. Z předložené plné moci totiž plyne, že úmyslem žalobce bylo udělit plnou moc Asociaci a nikoliv fyzické osobě paní Š. Soud proto žalobu v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
11. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému podle obsahu spisu žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 30.07.2018

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně